

Kur slēpjas latviskās dzīvesziņas kods jeb trīs vakari ar Anitu Vīksnu.

„Vecos laikos Dievs dzīvoja ļaužu vidū un visiem bija daudz tuvāks un mīļāks nekā tagad. Katris gans vai arājs, kas agrāk izgāja uz lauka, varēja redzēt, kā viņš rīta klusumā staigāja pa ežām, pastiepdams vārpas: elpodams līdz ar ziedošo lauku un, slēpdamies viņā, tā ka tikai rudzu roku cepurīti varēja pamanīt caur vārpām aizvīznām. Bet Jāņu vakarā viņš iznāca uz dziesmotiem kalniem un pagalmiem, baltu bārdū, baltā kreklā, baltu spieķīti rokā, svētdams puķes un zāles, un Jāņu tēvs ar ozolzariem apvītu alus kannu viņu sveicināja. Tad viņš bija visiem tuvu. Nu uzceltas ir priekš viņa lepnas baznīcas, nu rāpo priekš viņa uz ceļiem un skaita lūgšanas, bet ļaužu vidū es viņu vairs neesmu redzējis staigājam.” – tā Kārlis Skalbe. Tik vienkārši un saprotami. Tagad mēs atkal no jauna mācāmies atrast to vienīgo patiesību, ko Māra, Laima un Dieviņš katram mums šūpulī ir ielikuši, bet mēs paši, bieži vien ietērpušies savā lepnībā, esam atstājuši novārtā, nesaprasdami, iespējams pat baidīdamies atpazīt sevī šo sajūtu pēc vienīgās Patiesības un maldāmies, maldāmies, tad meklējam un mācāmies un, manuprāt, katrs arī beidzot atrodam.

Kādam šis Patiesības meklēšanas ceļš īsāks, citam garāks. Kāds iet caur dzīvi ar atvērtu sirdi un atrod to ikvienā mārītē, vēja plūsmiņā, nošu skaņā vai drauga pieskārienā, cits, baidīdamies, bet meklē citus ceļus. Viens no šādu meklējumu ceļiem ir zīmes un simboli – tie rāda ceļu, bet vienīgi no mums pašiem ir atkarīgs, vai virzība pa to notiks. Reizēm vajag arī skolotāju jeb kādu, kas parāda taciņu, pa kuru iet, lai savus meklējumus sasniegtu ātrāk, tāpēc trīs vakarus Ulbrokas bibliotēkā, caur zīmēm un simboliem, latviešu tautas pasaku „Lāčausis” stāstīja dzīvesziņas uzturētāja, stāstniece Anita Vīksna. Mēs jau katrs zinām šo stāstu un atrodam tanī priekš sevis ko pamācošu un nepieciešamu, tomēr Anitas stāstījums, caur simboliem ievēd mūs - pašus sevī. Caur sevi mēs izdzīvojam gan Lāčplēsi, gan Kangaru, gan Spīdolu un, izdzīvojot patiesu pazemību, nonākam augstākajā virsotnē. Kas ir šī virsotne katram no mums? Kas tas ir par garaspēku, ko dižie latviešu stāstnieki ir pierakstījuši un atstājuši mums līdzībās? Kā tas nākas, ka pēc tik daudziem gadiem, mēs, lasot savas tautas pasakas un teikas, saprotam šo, mums veltīto vēstījumu, ko šodien sauc par kodu? Kā attīrīt sevi no bailēm un uzdrīkstēties? Vai piedzīvosim Zelta laikmetu? Varbūt mēs jau dzīvojam Mīlestības laikmetā? Kā atklāt sevī svētnīcu un kas tanī mājō? Jo ilgāk dzīvoju, jo vairāk jautājumu manī rodas un ātrāk vēlos rast atbildes uz tiem tāpēc, paldies, Daiga, par iespēju satikties ar Anitu Vīksnu, sievieti, kura, protams, nevar atbildēt uz katru jautājumu, bet ceļu parādīt var.

Ir pavasaris. Putni pievītero āru, pumpuri raisās un saulīte iespīd ikkatrā lodziņā, tikai atvērt vajag, bet būs atkal rudens - pārdomu laiks, kad katrs jautājums urdīsies pēc atbildes. Varbūt Anitai būs vēl kāds brīdis atskriet pie mums un pastāstīt kādu zināmu, bet ne līdz saknēm izprastu dzīves stāstu?

Ar pateicību Ulbrokas bibliotēkas darbiniecēm par sirsnīgi sarīkotajiem vakariem – Ingriņa Balode.